

FUNDACJA GENERAL ELZBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 13, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fundak@up.p.lodz.pl, www.fundacja-zawackiej.pl
NIP 555 251 77 90 151 1736
KRS 000045779
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

poprzedni nr A-528/1165
III 105
26

dr Sikora Emil

87-100 Toruń
tel. 6634468

Pom. ODR
Bydgoszcz

++ Sikora Franciszek
ps. „Góral”

A-528/1165 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Sikora Franciszek

J: M-528/1165 Pom.

Pom. ODI - Bydgoszcz

I./1. Relacja *k. 2 s. 1-2*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 1 s. 1*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *k. 3 s. 1-3*

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 7*

VI. Fotografie *dwie ikony grafii*

1/1. Delaja - Sikora Franciszek

1. Delaja Emilia Sikora (syna) z 18.05.1992
o działalności komspiracyjnej Franciszka
Sikora, napis kop. oryg.

k. 2 s. 1-2

L. dz. 54710/192
Rel. M-528/1165 (1.)

R E L A C J A

1

o nieżyjącym członku konspiracji

SIKORA Franciszek, syn Jana i Ewy ze Sikorów, urodzony 30 grudnia 1895 roku w m. Stryszawa w powiecie Żywiec. Ojciec był posiadaczem niewielkiego gospodarstwa rolnego. Wykształcenie podstawowe/7 klas/. Od 01.06.1910 r. do 10.09.1914 r. pracownik firmy robót budowlanych w Krakowie. 11.09.1914 r. zmobilizowany do wojska austriackiego schronił się w górach, aby przeczekać wojnę, jednak 15.10.1914 r. został wcielony do armii austriackiej. Przebywał na froncie bałkańskim oraz w b. Galicji Wschodniej. Lekko ranny w czasie działań wojennych. Po zakończeniu działań wojennych w okresie od 01.05.1919 r. do 01.02.1921 r. pracownik Państwowego Przedsiębiorstwa Budowlanego w m. Szczakowa/wojew. katowickie/. W r. 1921 przeniósł się wraz z rodziną do Bydgoszczy gdzie mieszkał nieprzerwanie aż do śmierci. Od 01.05.1921 r. do 01.08.1928 r. pracował w firmie "Lasmet" Sp. Akc. w Bydgoszczy w charakterze pracownika umysłowego. Od 01.03.1929 r. zatrudniony w Magistracie m. Bydgoszczy w charakterze kasjera, początkowo w tramwajach miejskich, potem w elektrowni miejskiej. W okresie międzywojennym był członkiem kasy pożyczkowej im. Stefczyka, działającej na terenie m. Bydgoszczy oraz członkiem Związku Zachodniego. Brak bliższych danych. Do chwili wybuchu II-giej wojny światowej kapral rezerwy. W okresie od 17.09. do 20.10.1928 r. odbył przeszkolenie wojskowe w 4-ej kompanii Baonu Balonowego w Toruniu jako kapral rezerwy. W kampanii wrześniowej 1939 r. udziału nie brał, nie został zmobilizowany. W okresie okupacji do 01.05.1942 r. zatrudniony nadal w elektrowni miejskiej jako pomocnik kasjera. Zwolniony z pracy z powodu odmowy przyjęcia t. zw. "Volkslisty", został skierowany do pracy w zakładach amunicyjnych D.A.G. "Brahnau"/Brdujście/w Bydgoszczy jako pracownik fizyczny. Wysiedlony z własnego domu i mieszkania wraz z żoną i córką, znalazł schronienie w mieszkaniu kolegi z pracy w jednym pokoju. Przebywał tam do chwili wyzwolenia. Syn Jego Emil, ur. 10.09.1920 r. także w Stryszawie, student medycyny Uniwersytetu w Poznaniu/ukończył w czerwcu 1939 r. I-szy rok medycyny/przebywał w okresie od 01.07.1941 r. do 15.03.1944 r. w obozach pracy przymusowej w Magnuszowiczkach, Ratowicach, Laskowicach Oławskich oraz Oświęcimiu-Dworach. W obozie zaprzysiężony w podziemnej komórce A.K., mającej kontakt i podległej komendantowi Obwodu Żywiec kpt. "Romanowi"/Antoni Płanik/.

Bezpośrednich danych o początkach pracy konspiracyjnej Fr. Sikory brak. Bezpośredni przełożony Fr. Sikory Edward Forycki ps. "Mars" w broszurze p.t. Ludzie z ODR "Zatoka"/o Okręgowej Delegatu-

(1) 2

rze Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na Pomorzu ODR "Zatoka"/
tak wspomina relacjonowanego: -Z Okręgową Delegaturą na Pomorzu
zetknąłem się pod koniec 1941r. -Miałem bezpośredni kontakt z
członkami Okręgowej Delegatury o nazwiskach: 8. Franciszek Sikora
pseudo "Góral"/str. 49 i 50/-Z upływem czasu zmontowałem sobie
grupę ludzi bezpośrednio mi podporządkowaną, jak: -Franciszek Sikora
, pseudo "Góral", przymuszony do pracy w Łągnowie/Brahnau/oriento
wał w sytuacji z tego terenu/str. 55/-Sikora działał w Okręgowej
Delegaturze Rządu na Kraj na Pomorzu krypto "Zatoka". Cechowała
go duża obowiązkowość, poczucie odpowiedzialności i zaciętość-
cechy górala. Przez swoją pracę w D.A.G. "Brahnau" oddawał ważne
usługi i dostarczał cenne informacje z tego terenu./str. 100/.

W zakładach D.A.G. "Brahnau" pracował aż do wyzwolenia Byd-
goszczy. Po wojnie nie był represjonowany. W okresie od 02.02.1945r.
do 25.01.1953r. do momentu przejścia na emeryturę w ~~Gazowni~~ Miejskiej
pracował w Gazowni Miejskiej/później Bydgoskie Zakłady Gazownictwa/
w charakterze kasjera. Zmarł w dniu 04.12.1972r., pochowany na
cmentarzu parafialnym w dzielnicy Bielawki w Bydgoszczy.

Relator : Emil Sikora, syn Franciszka, ul. Prosta 12/14 m. 4 , Toruń,
tel. 224-55

Uzupełnienie: Broszura: Edward Forycki ps "Mars"-Ludzie z ODR "Zatoka"
/o Okręgowej Delegaturze Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na Pomorzu
ODR "Zatoka"/. Nakład: Ferdynand Ziętek-Bydgoszcz 1990r.

Toruń, dnia 18 maja 1992r.

1/2. Dokumenty dotyczące relatora: Sikora
Franciszek

1. Kserokop. oryg. "odpis skrócony
aktu reformy", WSC Bydź. 5.12.1972 k. 1 s. 1

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

Województwo bydgoskie Powiat Bydgoszczy-Miasto
URZĄD STANU CYWILNEGO w Bydgoszczy-Miasto

Odpis skrócony aktu zgonu

I. DANE DOTYCZĄCE OSOBY ZMARLEJ:

- 1. Nazwisko S i k o r a
- 2. Imię (imiona) Franciszek
- 3. Stan cywilny żonaty
- 4. Data urodzenia 30 grudnia 1895 roku
- 5. Miejsce urodzenia Stryszawa
- 6. Miejsce zamieszkania Bydgoszcz

II. DANE DOTYCZĄCE DATY I MIEJSCA ZGONU:

- 1. Data czwartego grudnia tysiąc dziewięćset siedem-
dziesiątego drugiego - 2. Miejsce Bydgoszcz
- /4.12.1972/ roku

III. DANE DOTYCZĄCE MAŁŻONKA OSOBY ZMARLEJ:

- 1. Nazwisko Sikora
- 2. Imię Leona

IV. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW OSOBY ZMARLEJ:

	Ojciec	Matka
1. Nazwisko	<u>Sikora</u>	<u>Sikora</u>
2. Imię (imiona)	<u>Jan</u>	<u>Ewa</u>

Powinno być zgodność powyższego odpisu

z treścią aktu zgonu Nr 2346 / 1972

Bydgoszcz dnia 5 grudnia 1972 r.

UH

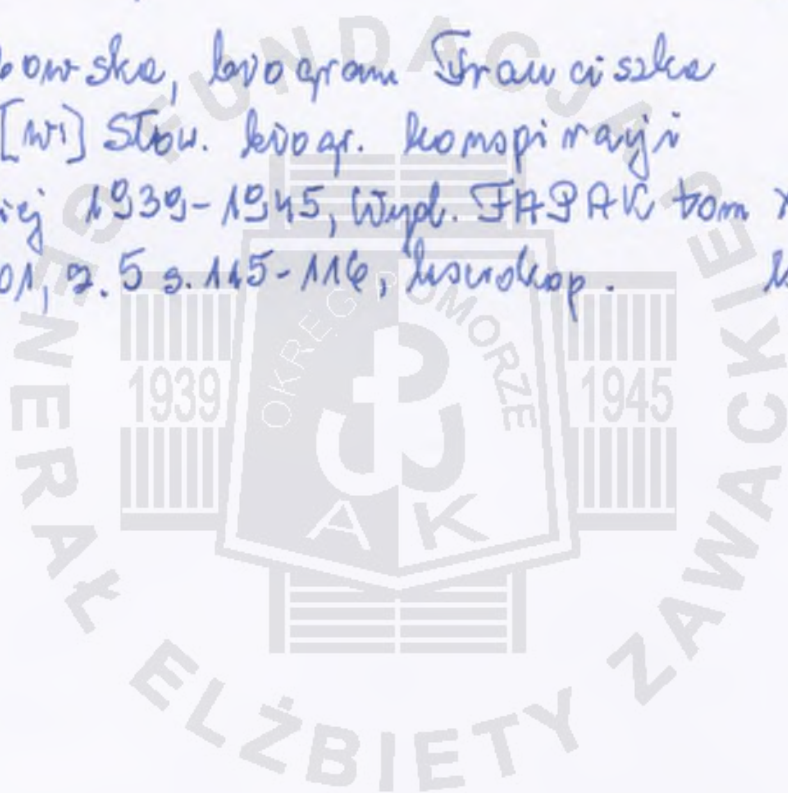

KIEROWNIK
Urzędu Stanu Cywilnego

Helena Uzarska
Helena Uzarska

II. Materiały uzupełniające relacje:

1. Nota biograficzna autorstwa Jolanty Jakubowskiej, napis omył. k. 1 s. 1
2. Nota biograficzna autorstwa Emilii Sikomy (synu) - data napisu. 6.07.2001, napis kserokop. k. 1 s. 2
3. J. Jakubowska, biogram Frau ci sika Sikomy, [w:] Stow. biograf. konspiracyjii pomorskiej 1939-1945, Wypł. FAPAK tom XXXV, Toruń 2001, z. 5 s. 145-146, kserokop. k. 1 s. 3

do zmiany
długości

S I K O R A Franciszek ps. "Góral"/1895-1972/; członek ODR "Zatoka"
 Urodził się 30 XII 1895r. w Stryszewie pow. Żywiec jako syn Jana i Ewy.
 Zdobył wykształcenie podstawowe, pracował w firmach budowlanych
 w Krakowie i Szczakowie. W czasie I wojny światowej, jako żołnierz
 armii austriackiej, walczył na froncie bałkańskim i w Galicji Wsch.
 W 1921r. przeniósł się z żoną i dziećmi do Bydgoszczy. Tutaj
 pracował w firmie "Lasmet", a od 1929r. w Magistracie m. Bydgoszczy
 jako kasjer. Był członkiem bydgoskiej kasy pożyczkowej im. Stefczyka
 oraz działaczem Związku Zachodniego.

W kampanii wrześniowej nie brał udziału. Do 1942r. pracował
 w elektrowni miejskiej jako kasjer. ~~nie podpisał~~ ^{Za odmowę} ~~zaw. Volkslisty~~
 w ramach represji został skierowany do pracy fizycznej
 w zakładach amunicyjnych DAG Brahnau w Bydgoszczy. Brak danych
 o początkach jego pracy konspiracyjnej. Był członkiem ODR "Zatoka"
 w Bydgoszczy i jako pracownik zakładów amunicyjnych mógł dostarczać
 cenne informacje. Jego konspiracyjny przełożony Edward Forycki
 ps. "Mars" wspominał Sikorę jako obowiązkowego, odpowiedzialnego
 i zaciętego w działaniu ~~konspiracyjnym~~.

nie miał
brat
mawiały

Po wojnie nie był represjonowany. Do czasu przejścia
 na emeryturę w 1953r., pracował w bydgoskiej Gazowni Miejskiej.
 Zmarł 4 XII 1972r.

Syn Emil, student medycyny, w czasie okupacji przebywał
 w obozach pracy przymusowej. Był żołnierzem AK Obw. Żywiec.

AP AK, T.: Sikora Fr./relacja syna/
 Forycki, Ludzie z ODR...

Jolanta Jakubowska

x Synem Emilem
 xx pracował do końca dupacy'a

Wpłynęło dnia 6.09.01
Ldz. 2615 Pom 1001 2

FRANCISZEK SIKORA ps. "Góral"

Franciszek Sikora, syn Jana i Ewy Sikora z domu Sikora, ur. dnia 30 grudnia 1895 roku w m. Stryszawa, powiat Sucha-Beskidzka, wojew. Małopolskie.

W początku 1919 roku zawarł związek małżeński z Leoną Swierkosz córką Franciszka i Marii z domu Gibas w m. Stryszawa. Z małżeństwa tego urodził się w dniu 10.09.1920 w Stryszawie syn Emil oraz w dniu 17.02.1922 w Bydgoszczy córka Waleria.

Wykształcenie: 7 klas Szkoły Podstawowej w Stryszawie. Od 01.06.1910 do 10.09.1914 r. - pracownik firmy budowlanej w Krakowie.

W dniu 15.10.1914 r. został zmobilizowany do wojska austriackiego - przeżył kampanię wojenną.

Po zakończeniu działań wojennych od 01.05.1919 r. do 01.02.1921 pracownik Państwowego Przedsiębiorstwa Budowlanego w m. Szczakowa w województwie Katowickim.

W pierwszych miesiącach 1921 r. przenosi się z rodziną do Bydgoszczy.

Od 01.05.1921 do 01.08.1928 zatrudniony w firmie "LASMET". Sp. Akc. Bydgoszcz.

W okresie od 01.03.1929 do 01.05.1942 zatrudniony w Zarządzie Miejskim na stanowisku kasjera Elektrowni Miejskiej.

Od 02.05.1942 do 28.01.1945 zatrudniony przymusowo w D.A.G. Brahnau / Łęgnowo / w charakterze pomocnika geodezji.

Po zakończeniu działań wojennych od 02.02.1945 r. do 25.01.1953 r. / moment przejścia na emeryturę / zatrudniony w Gazowni Miejskiej w Bydgoszczy / przemianowanej na Bydgoskie Okręgowe Zakłady Gazownictwa / na stanowisku kasjera.

Zmarł w dniu 04.12.1972 r. pochowany na cmentarzu parafialnym Kościoła Sw. Wincenego a Paulo na Bielawkach w Bydgoszczy.

Działalność podziemna: Delegatura Okręgowa Rządu na Pomorzu Kryptonim "ZATOKA": vide - Edward FORYCKI ps "Mars" -- Ludzie z ODR "Zatoka" - Bydgoszcz 1990 r.

(Emil Sikora)

ELŻBIETY

Sikora Franciszek ps. „Góral” (1895–1972), członek ODR RP na Kraj.

Urodzony 30 XII 1895 r. w m. Stryszawa pow. Żywiec; syn Jana i Ewy. Miał wykształcenie podstawowe. Pracował w firmach budowlanych w Krakowie i Szczakowie. W czasie I wojny światowej, jako żołnierz armii austriackiej, walczył na froncie bałkańskim i w Galicji Wsch. W 1921 r. przeniósł się z żoną i synem Emilem do Bydgoszczy. Tutaj pracował w firmie „Lasmet”, a od 1929 r. w Magistracie m. Bydgoszczy jako kasjer w elektrowni miejskiej. Był członkiem bydgoskiej kasy pożyczkowej im. Stefczyka oraz działaczem Polskiego Związku Zachodniego.

W kampanii wrześniowej nie brał udziału. Do 1942 r. pracował w elektrowni miejskiej jako kasjer. Za odmowę podpisania niemieckiej listy narodowościowej, w ramach represji, został skierowany 2 V 1942 r. do pracy w Zakładach Amunicyjnych DAG Brahnau w Bydgoszczy w charakterze pracownika geodezji i pracował tam do końca stycznia 1945 r. Brak danych o początkach jego pracy konspiracyjnej. Był członkiem ODR „Zatoka” w Bydgoszczy i jako pracownik zakładów amunicyjnych dostarczał cennych informacji. Do konspiracji wprowadził go Edward Forycki ps. „Mars”, czołowy działacz Wydziału Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego ODR na Pomorze,

„Słownik biograficzny konspiracji pomorskiej 1938-1945”, Instytut J.A.P.A.G. t. XXXV, 115
Toruń 2007, s. 5. s. 115-116.

który wspomina Sikorę jako obowiązkowego, odpowiedzialnego i zaciętego w działaniu konspiratora.

Po wojnie nie był represjonowany. Do czasu przejścia na emeryturę w 1953 r. pracował w bydgoskiej Gazowni Miejskiej.

Zmarł 4 XII 1972 r. w Bydgoszczy i został pochowany na Bielawkach.

Z małżeństwa zawartego w 1919 r. z Leoną Świerkosz miał syna Emila (ur. 1920 r.) i córkę Walerię (ur. 1922 r.). Syn Emil, student medycyny, w czasie okupacji przebywał w obozach pracy przymusowej. Był żołnierzem Obw. AK Żywiec. Obecnie mieszka w Toruniu.

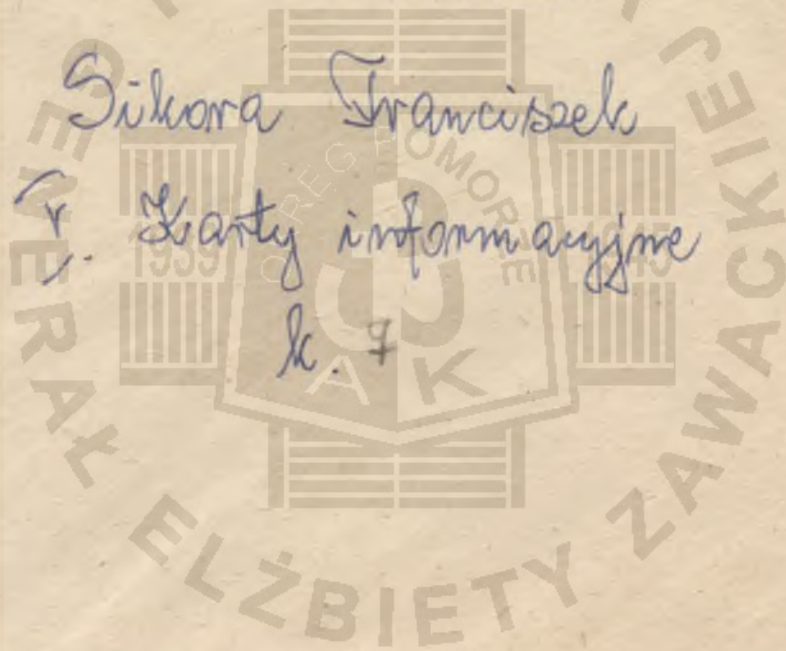
AP AK: Kartoteka Insp. Bydgoszcz, T.: Sikora F. (relacja syna); Forycki E., *Luźnie z ODR...*, s. 55.

Jolanta Jakubowska

T. VI: 528 / 1165 Pomk.

052

Sikora Franciszek
r. karty informacyjne
k. 7

SIKORA 7

00R 1

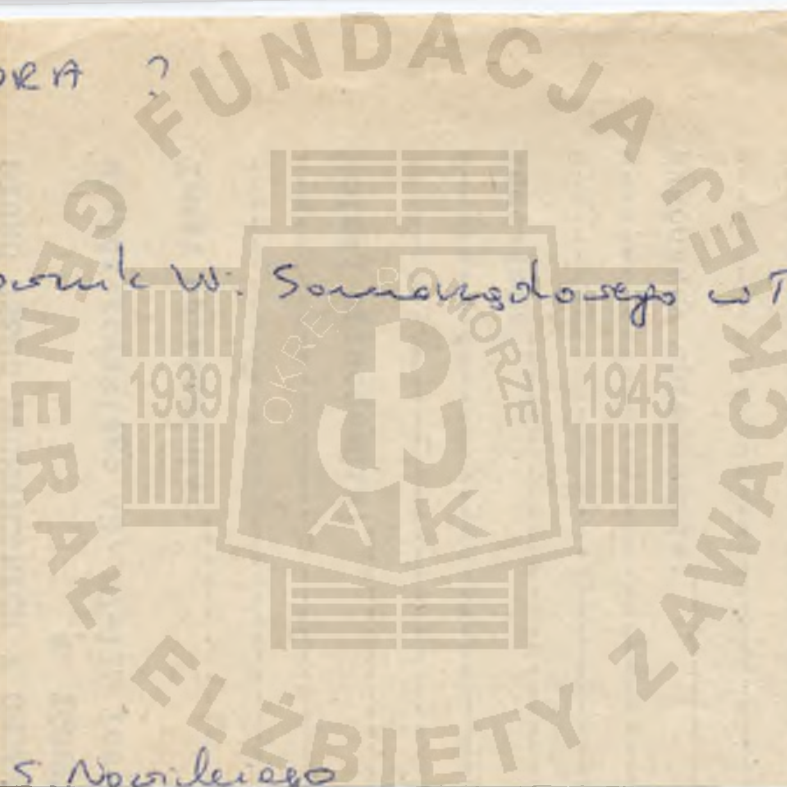
Pracownik W. Sandomierskiego w Tomiu

1939

1945

GG

Pol. S. Nowickiego

Sikora Franciszek ps. "Goral" ODR (Tomii)

(uczestnik wojny w Niemczech, 1945, 1945, 1945)

Przebieg w Fortelnicy ("ODR" op. 1945)

A1a492

Bydgoszcz

ODR

3

Sikora Franciszek

ps. "Góral"

- zatrudniony w przedsiębiorstwie gospodarczym dostarczał informacje o ruchach wojsk, nastrojach ludności i inne Wydziałowi Bezpieczeństwa ODR działającemu po wkroczeniu wojsk sowieckich.

Matę z Konfer., "Armia Krajowa na Pomorszu",
K. Wojt./94. str. 129,

Silkora (i.n.m.)

ODL 4

Pracował w Wydziale
Samorządowym.

zob.: J: M: 114/923 Pom. 2.T/1 s. 8
St. Mopielii

20. IX '02

a

Bydgoszcz: ODRRZ -
Pomorze

5

++
SIKORA Franciszek

ps "Goral" 1895-1972.

Członek ODR RZ na Kraj.

Praca przymusowa w Zakładach Amunicyjnych

DAG Brahnau w Bydgoszynie. Członek ODR.

"Zatoka. Obowiązkowy, zaciąg w działaniu
Konspiratora.

Jolanta Makubowska

Zob. Słownik Biograficzny Konspiracji
Pomorskie 1939-1945 część 5

Fundacja "Archiwum Pomorskie AK"

Torun 2001

DRut
07 2003

str 115, 116

Sikora Franciszek
ps. "Góral", "Górski"

092 6

kierownik Referatu 6 Wywiadu
Politycznego

zob. Chruszowski B., Delegatura
Dziedu P. P. na Kraj na
Pomorze..., Toruń 2011, s. 115,
135-136, 220, 305.

RR. VII'14

W dniu 4 grudnia 1972 r. zmarł nasz długoletni
pracownik — emeryt

Franciszek Sikora

W zmarłym straciliśmy wzorowego i sumienne-
go pracownika oraz dobrego kolegę.

Cześć Jego pamięci!

Rodzinie zmarłego wyrazy serdecznego współ-
czucia składa

**ZALOGA BYDGOSKICH OKRĘGOWYCH
ZAKŁADÓW GAZOWNICTWA**

Pogrzeb odbędzie się w dniu 7 grudnia o go-
dzinie 15 na cmentarzu na Bielawkach. (3803/K)

7

Sikora Franciszek

STRZEGOMSKIE ZAKŁADY
WYROBÓW PAPIEROWYCH
"UNIPAP" Spółka z o.o.
59-220 Legnica, Jaworzyńska 17/19

TECZKA DO AKT

PKWIU 22.22.20-50.51 ZN-96/1
SWW 1824-331

